

De samiske museene i 2019

Kulturrådets vurdering

Innhold

De samiske museene i 2019	3
Metode og grunnlagsmateriale	3
Hva kjennetegner de samiske museene	4
Formidling	8
Samlingsforvaltning	10
Forskning	11
Veien videre	11
De enkelte museene	13
Tana og Varanger Museumssiida	13
Formidling	13
Samlingsforvaltning	14
Forskning og dokumentasjon	14
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	14
RiddoDuottarMuseat	15
Formidling	15
Samlingsforvaltning	15
Forskning og dokumentasjon	16
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	16
Senter for Nordlige folk	16
Formidling	17
Samlingsforvaltning	17
Forskning og dokumentasjon	17
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	17
Várdobáiki AS	18
Formidling	18

Samlingsforvaltning	19
Forskning og dokumentasjon	19
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	20
Árran – Julevsáme guovdásj/Lulesamisk senter	20
Formidling	20
Samlingsforvaltning	21
Forskning og dokumentasjon	21
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	22
Saemien Sijte	22
Formidling	22
Samlingsforvaltning	22
Forskning og dokumentasjon	23
Oppsummering av museumsfaglige vurderinger	23

De samiske museene i 2019

I tråd med tildelingsbrev fra Kulturdepartementet og dialog med Sametinget har Kulturrådet foretatt en faglig vurdering av de seks samiske museene for 2019. Kulturrådets vurdering av de samiske museene er gjort på grunnlag av museenes statistikkrapportering for 2019 og museenes egne årsrapporter for året.

Kulturrådet vurderer hvert år måloppnåelsen i museene i det nasjonale museumsnettverket utfra føringer i tilskuddsbrev og andre styringsdokumenter. Det er første gang Kulturrådets museumsseksjon foretar en vurdering av de samiske museene. Det er kommunisert tidligere at vi anser arbeidet i 2020 som en pilot for senere vurderingsarbeid. Vi ønsker videre dialog rundt metodebruk, styrker og forbedringspunkter ved det opplegget vi har anvendt i år. Sammen med Sametinget og Kulturdepartementet som oppdragsgiver ser vi fram til å utvikle dette videre til beste for utviklingen av de samiske museene.

Metode og grunnlagsmateriale

Kulturrådet bruker både kvalitativ og kvantitativ metode for å analysere materialet. Utgangspunktet for vurderingen er Sametingets mål for ordningen, og kriteriene som Kulturrådet bruker i vurderingen av museene i det nasjonale museumsnettverket.

I tilskuddsbrev fra Sametinget står det følgende mål for museene: Faglig sterke samiske museer som formidler, forvalter, forsker på og fornyer den samiske kulturarven. Kulturrådet har lagt dette målet til grunn i vurderingen av de samiske museenes virksomhet i 2019.. Sametinget har i tillegg satt følgende kriterier for måloppnåelse:

- Gjennomførte faglige prosjektet i regi av museet
- Gjennomførte arrangementer i regi av museet
- Antall besøkende fordelt på ulike aldersgrupper herunder barn/ungdom og voksne
- Geografisk bredde i arrangementene og tiltakene.

Museene rapporterer på de to første punktene, men hvordan arrangement og tiltak er fordelt geografisk er det ikke rapportert særskilt på. Når det gjelder antall besøkende fordelt på aldersgrupper, fremkommer det i statistikkrapporteringen, men det er ikke lagt opp til rapportering om det i årsmelding. Det har dermed ikke vært grunnlag for å foreta vurdering knyttet til de to siste kriteriene.

Med hovedvekt på fagområdene samlingsforvaltning, forskning og formidling er museene vurdert utfra målområdene under. Dette er i hovedsak de samme målområdene som benyttes i vurderingen av museene i det nasjonale museumsnettverket.

Formidling:

- Planverk
- Publikumsaktivitet, utstillinger og andre formidlingstiltak
- Besøksutvikling
- Målgruppearbeid og samfunnsprofil

Samlingsforvaltning:

- Planverk
- Samlingsutvikling
- Dokumentasjon
- Oppbevaringsforhold

Forskning:

- Planverk
- Kompetanse
- Publikasjoner
- FoU-samarbeid og nettverksprosjekter

I den årlige vurderingen av museene i det nasjonale museumsnettverket settes det karakterer for hvert område fra “ikke tilfredsstillende” til “meget tilfredsstillende”. Siden vurderingen av de samiske museene nå gjøres for første gang, og grunnlaget for vurderingene ikke er de samme, har vi valgt å ikke sette karakter på hvert enkelt museum.

Ved vurdering av museenes formidling er også lagt vekt på museenes innsats for å tilrettelegge arenaer og formidlingen ved disse for personer med nedsatt funksjonsevne i tråd med Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Det enkelte museum er vurdert ut fra egne premisser og strategier, og hvilken kvalitet som kan forventes i forhold til ressurser. Tydelig og informativ rapportering er en fordel for å bli vurdert godt. De samiske museenes årsrapportering følger ikke en felles mal, er ujevn og til dels mangelfull på enkelte områder. Dette fører til en variert rapportering med ulik vektlegging fra hvert enkelt museum, noe som påvirker vurderingsgrunnlaget.

Senter for Nordlige folk har ikke levert statistikk for 2019, noe som gjør det vanskelig å gjøre en fullstendig vurdering av deres virksomhet.

Hva kjennetegner de samiske museene

Generelt ser Kulturrådet at museene er små organisasjoner med få fagfolk i forhold til omfanget av samlinger og størrelsen på museenes nedslagsfelt. Flere av museene rapporterer om utfordringer med rekruttering av fagansatte. I tillegg til god fagkompetanse er erfaring med det samiske og samisk språk ønskelig. Dette gjør at rekrutteringsgrunnlaget for de samiske museene er lite, og utviklingsprosesser som er avhengig av fagansatte kan ta lengre tid. Noen av museene rapporterer om at fagstillinger blir tillagt andre og flere oppgaver utover fagområdene. Det kan på sikt også bidra til å forsinke den faglige utviklingen.

Årsverk og inntekter per årsverk ved de samiske museene

		2008	2015	2019
POST 70	Inntekt (hele 1000)	2 069 980	3 080 684	3 830 439
	Årsverk	2 360	2 656	2 875
	Inntekt per årsverk	kr 877 110	kr 1 159 896	kr 1 332 327
		2008	2015	2019
SAMISKE	Inntekt	16 359	32 422	46 109
	Årsverk	35	40	30
	Inntekt per årsverk	kr 467 400	kr 810 550	kr 1 536 967

Fire av museene er en del av samiske kultursentra. Denne organisasjonsformen er unik for de samiske museene og gir tydelige synergieffekter samtidig som det er en utfordring å skille rene museumsaktiviteter fra kultursenteraktiviteter. Museumsvirksomheten ved kultursentrene risikerer å bli usynliggjort, noe som på sikt kan svekke det museumsfaglige ved virksomheten. Et eksempel er kultursenteraktiviteter som eksempelvis gallerivirksomhet og foredrag som også kan regnes som museumsarrangement, men ikke rapporteres som museumsbesøk. Dette får betydning for museenes innrapporterte besøkstall.

I vurderingsgrunnlaget fremkommer det i liten grad eksempler på samarbeid mellom de samiske museene, og heller ikke utstrakt samarbeid med museer i det nasjonale museumsnettverket. Slike samarbeid kan bidra til å styrke de museumsfaglige områdene, og bidra til fornying. Dette kan være spesielt verdifullt for små organisasjoner, som flere av de samiske museene er.

Tabellene nedenfor gir oversikt over inntektsutvikling i de samiske museene fra 2015 -2019 og viser endringen over tid. Tabellene bygger på innrapporterte tall og kan innholde feil og mangler i tillegg til det er kjent underreportering i 2017 og 2018. Det bør være et felles mål å ytterlig kvalitetssikre tallgrunnlaget og framskaffe lengre tidsserier.

Inntekter samiske museer i hele 1000

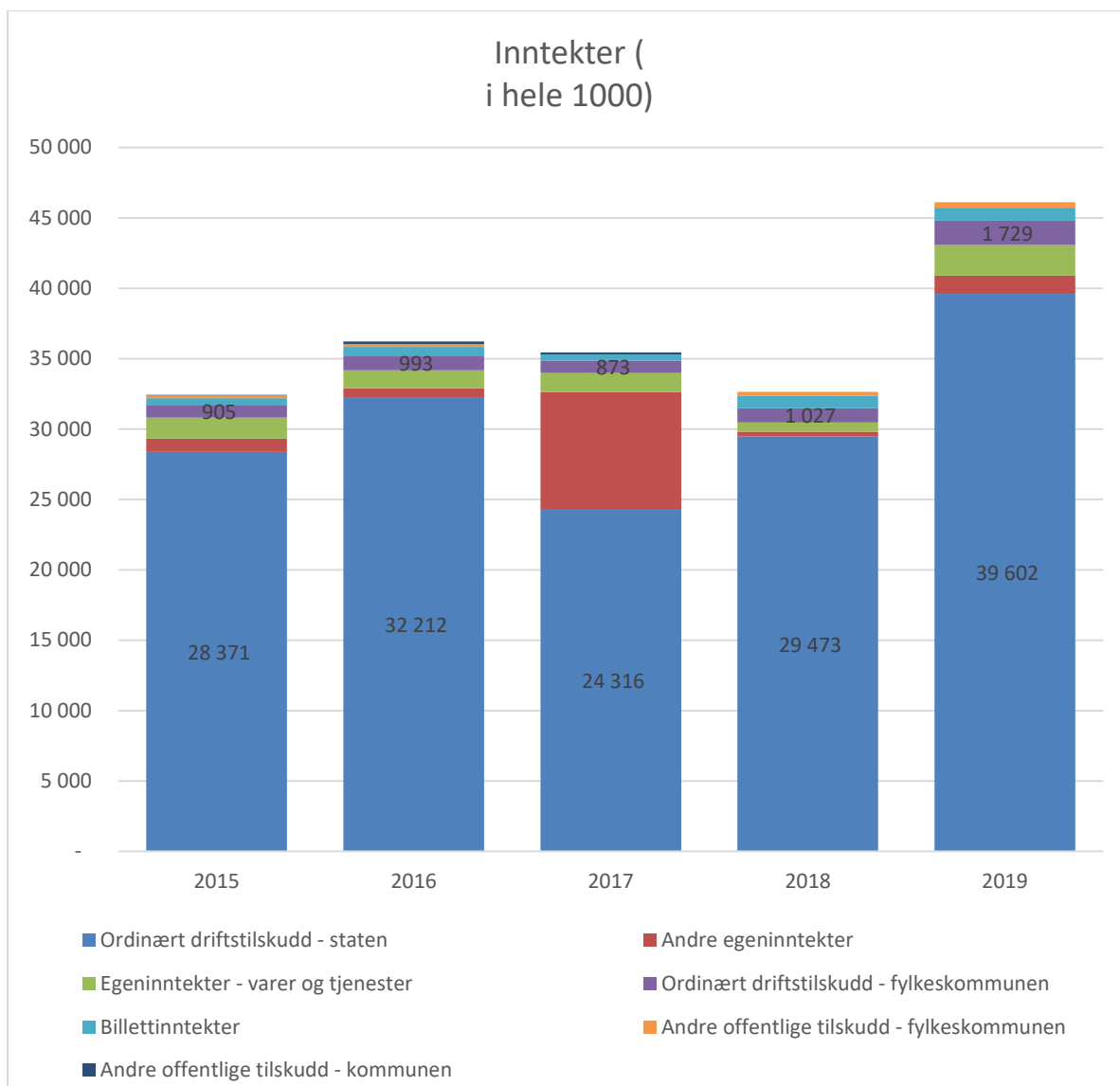
	2015	2016	2017	2018	2019
Ordinært driftstilskudd - Sametinget	28 371	32 212	24 316	29 473	39 602
Andre egeninntekter	957	693	8 313	317	1 302
Egeninntekter - varer og tjenester	1 488	1 273	1 351	667	2 162
Ordinært driftstilskudd - fylkeskommunen	905	993	873	1 027	1 729
Billettinntekter	467	670	447	872	928
Andre offentlige tilskudd - fylkeskommunen	204	193	-	295	386
Andre offentlige tilskudd - kommunen	30	180	150	-	-
SUM	32 422	36 214	35 450	32 651	46 109

Endring 2015 til 2019, samiske museer

De samiske museene	2015	2019	Endring
Andre egeninntekter	957	1 302	36 %
Andre offentlige tilskudd - andre	0	0	
Andre offentlige tilskudd - fylkeskommunen	204	386	89 %
Andre offentlige tilskudd - kommunen	30	0	-100 %
Andre offentlige tilskudd	0	0	
Billettinntekter	467	928	99 %
Egeninntekter - gaver	0	0	
Egeninntekter - sponsorinntekter	0	0	
Egeninntekter - varer og tjenester	1 488	2 162	45 %
Ordinært driftstilskudd - fylkeskommunen	905	1 729	91 %
Ordinært driftstilskudd - kommunen	0	0	
Ordinært driftstilskudd - Sametinget	28 371	39 602	40 %
Sum	32 422	46 109	42 %

Endring 2015 til 2019, Det nasjonale museumsnettverket, post 70

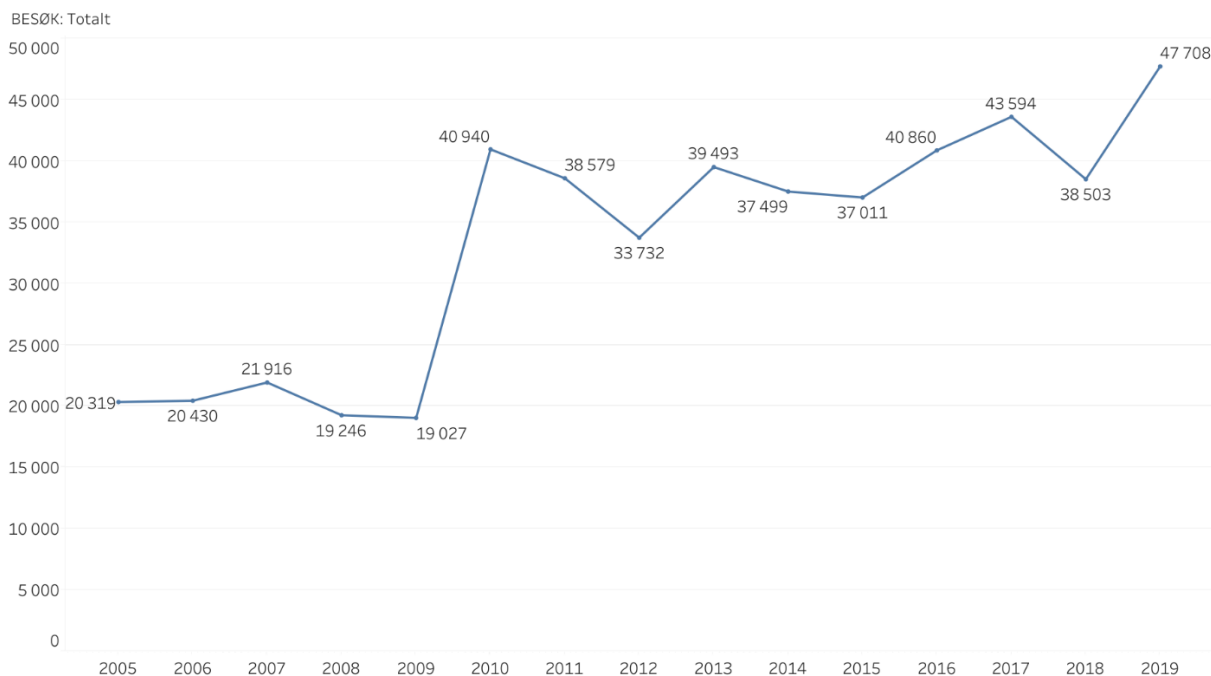
Post 70-museene	2015	2019	Endring
Andre egeninntekter	155 882	133 421	-14 %
Andre offentlige tilskudd - andre	70 867	105 200	48 %
Andre offentlige tilskudd - fylkeskommunen	44 327	77 841	76 %
Andre offentlige tilskudd - kommunen	25 787	49 852	93 %
Andre offentlige tilskudd - staten	71 735	76 286	6 %
Billettinntekter	184 554	236 671	28 %
Egeninntekter - gaver	55 337	93 176	68 %
Egeninntekter - sponsorinntekter	19 792	26 914	36 %
Egeninntekter - varer og tjenester	343 865	395 302	15 %
Ordinært driftstilskudd - fylkeskommunen	353 782	400 153	13 %
Ordinært driftstilskudd - kommunen	307 715	379 100	23 %
Ordinært driftstilskudd - staten	1 447 041	1 856 523	28 %
Sum	3 080 684	3 830 439	24 %

- 2018 mangler økonomitall fra Stiftelsen Saemien Sijte
- 2017 mangler tall fra Tana og Varanger Museumssiida

Formidling

Oppsummert kjennetegnes museenes formidlingsarbeid av at museene er aktive formidlere av samisk kultur og historie innenfor sitt felt. I tillegg til utstillinger har museene flere arrangementer som møter og foredrag. Imidlertid mangler flere av museene formidlingsplan og de kan bli bedre på å synliggjøre sin egen samfunnsrelevans og ha mer fokus på målgruppearbeid og besøksutvikling.

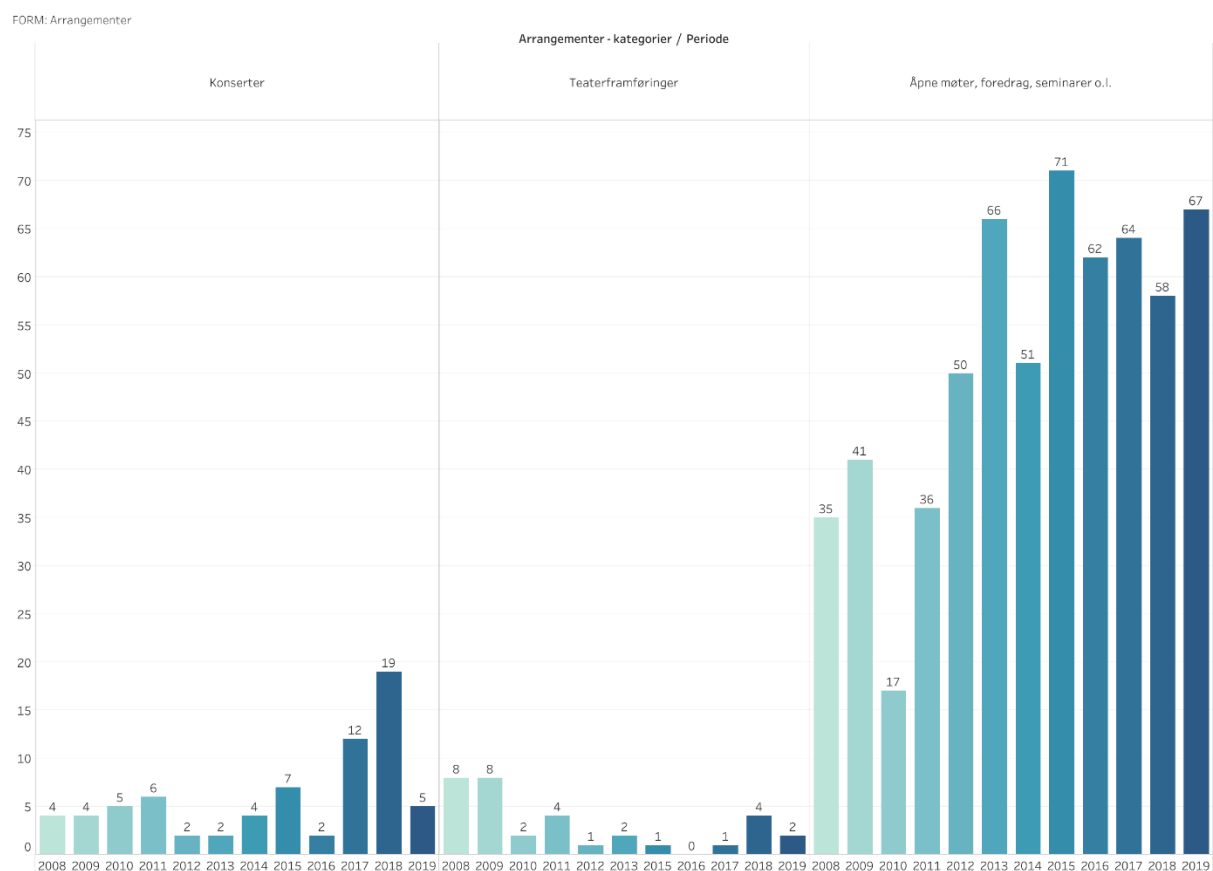
Tabellen over viser totalt antall besøk ved de samiske museene fra 2005-2019. I statistikken mangler vi tall fra Saemien Sijte for 2018, dette gir et lite utslag på besøkstall, sannsynligvis i underkant av 2000 besøk. Tabellen under viser prosentvis endring i besøkstall fra i fjor. Sett under ett har de samiske museene hatt en økning i antall besøkende i fjor.

BESØK: Prosentvis endring

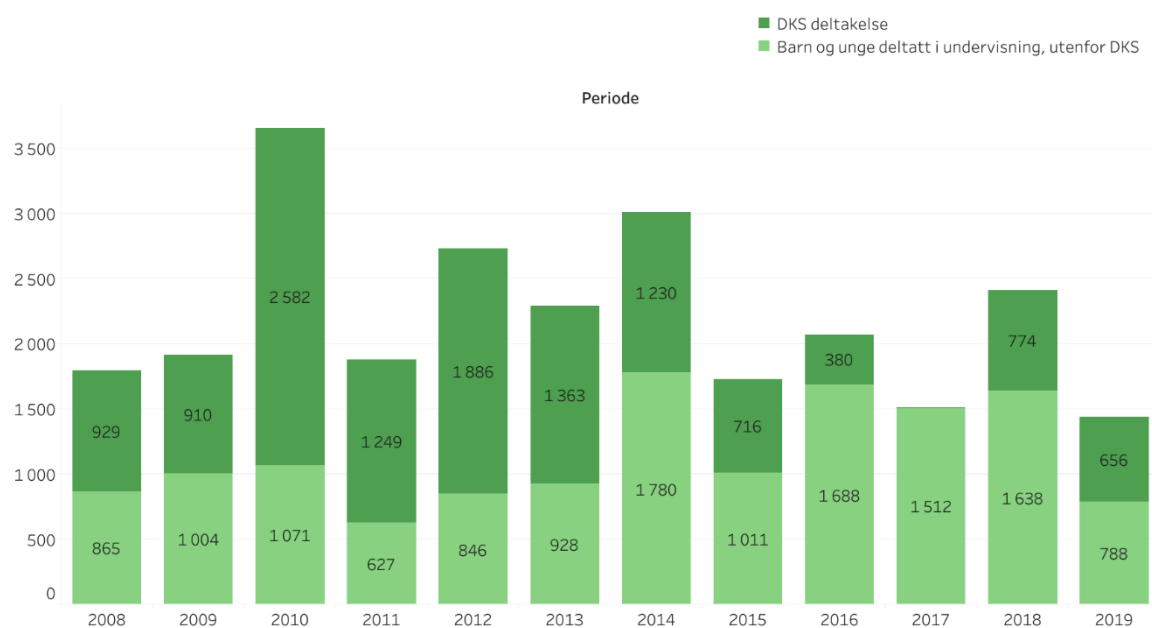
Museene kategorisert (hierarki)	Periode 2019
Samiske museer	23,91%
Museer på post 78	17,01%
Universitetsmuseer	5,90%
Det nasjonale museumsnettverket (post 70)	-6,09%

De samiske museene rapporterer om besøk på 13 Arenaer. 11 defineres som kulturhistoriske og 2 som kunsthistoriske. 9 av 13 (69 pst.) er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, mens det ved 6 av 13 (46 pst.) drives formidling tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Bare ett av museene oppgir at nettsiden følger DIFIs retningslinjer for universell utforming.

Tabellen under viser antall arrangement ved de samiske museene mellom 2008-2019. Arrangementene er sortert etter type. Vi ser at det er klart flest arrangement av typen foredrag og at det i snitt har vært en økning av arrangerte foredrag og konserter.

Tabellen under viser antall barn og unge som har deltatt på Den kulturelle skolesekken (DKS) ved de samiske museene mellom 2008-2019.

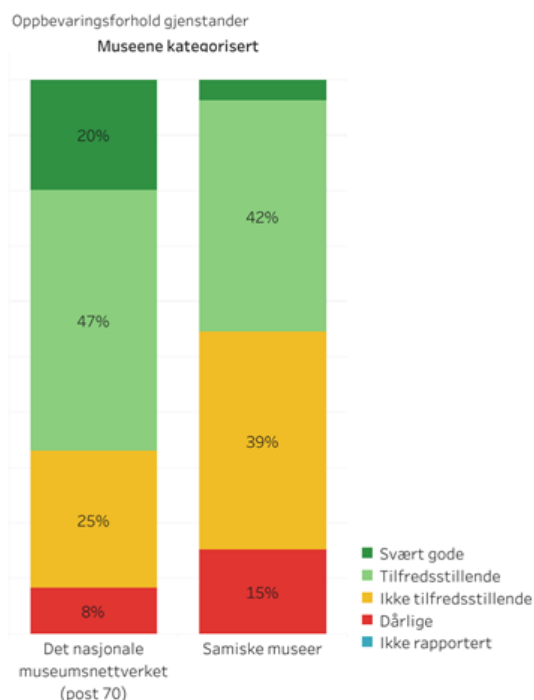

Samlingsforvaltning

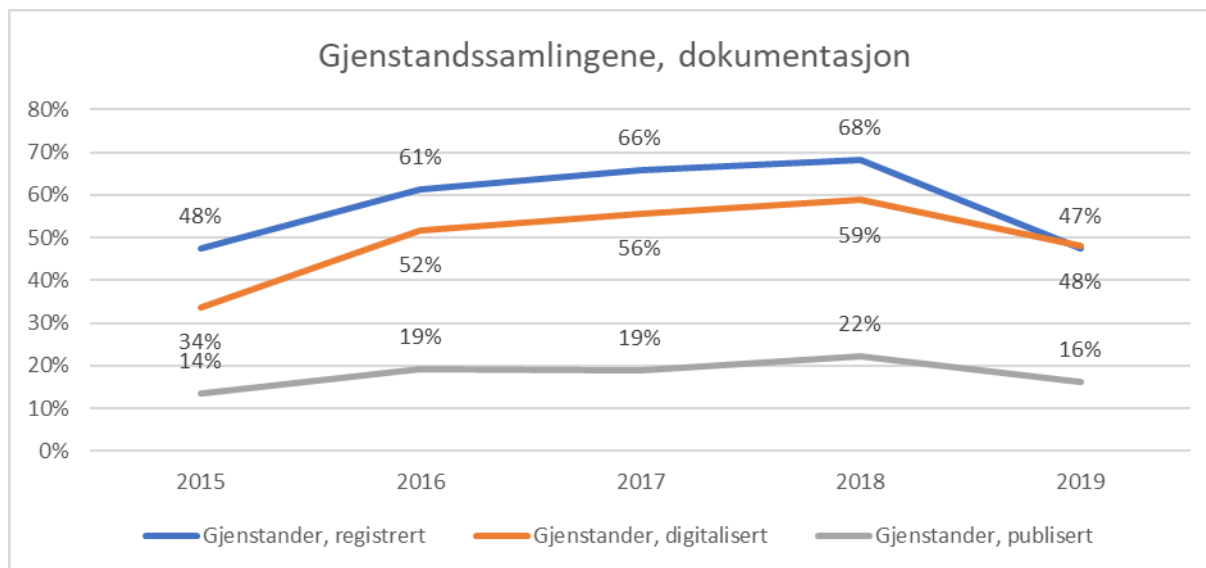
Museenes arbeid med samlingsforvaltning bærer preg av at det er små ressurser tilgjengelig og det er behov for spesialisert kunnskap om bevaring av samisk materiale. Rapporteringen tyder på et stort sprik i oppbevaringsforhold mellom de fem samiske museene som har rapportert inn statistikk. 54 % av gjenstandene i de samiske museene rapporteres å oppbevares under ikke tilfredsstillende eller dårlige forhold og kun 4 % av gjenstandene oppbevares under svært gode forhold.

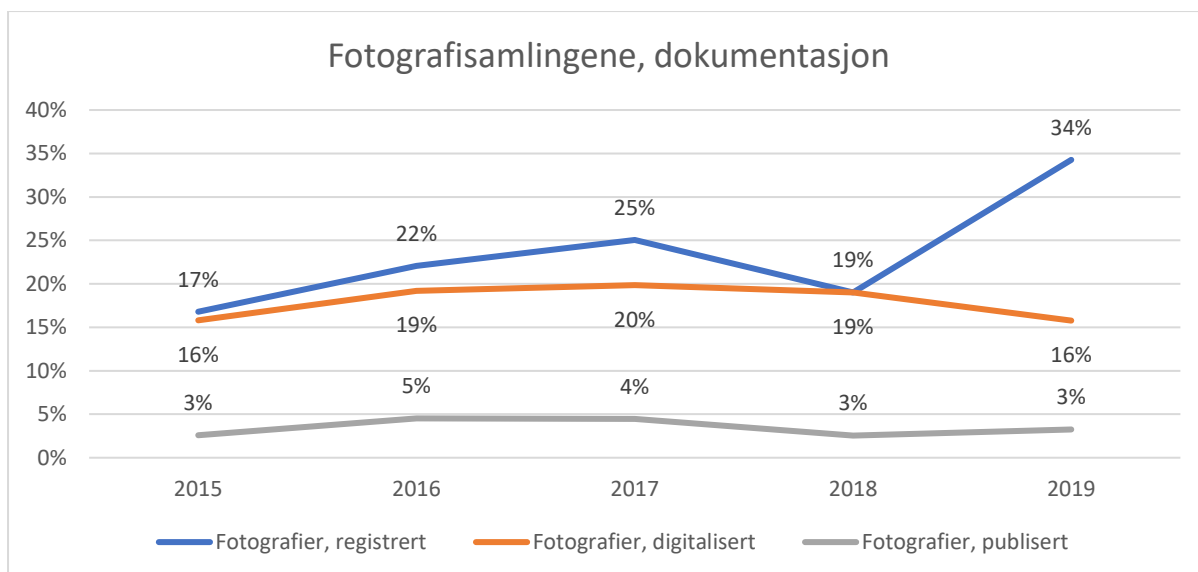
Selv om det er et stort sprik i kvaliteten på oppbevaringsforholdene blant de samiske museene, er hovedinntrykket at oppbevaringsforholdene for samlingene må forbedres. Kulturrådet har lite grunnlag for å vurdere utviklingen innen samlingsforvaltningen fordi tallmaterialet fra tidligere år er mangelfullt.

Bååstede-prosjektet ble avsluttet i 2019, men fortsatt gjenstår den fysiske tilbakeføringen av objekter som vil finne sted når magasinfasilitetene ved museene tillater det. Museene rapporterer om utfordringer rundt krav til oppbevaring og mangel på fagpersonell. Tre av museene har søkt tilskudd over Nasjonale kulturbygg for ombygging av magasiner slik at klimakravene tilfredsstilles. I tillegg ønsker museene å utvikle formidlingskonsept rundt gjenstandene, men mangler driftsmidler til å få det til.

Tabellen under viser hvor stor andel av samlingene ved de samiske museene som er registrert, digitalisert og publisert. Fallet i 2019 skyldes i stor grad tilveksten i Árrans samlinger da de mottok en stor gave på rundt 10 000 verk fra kunstneren Hans Ragnar Mathisen.

Forskning

Den samlede forskningsaktiviteten ved de samiske museene viser tydelig at museene er små organisasjoner med få fagfolk. Det utføres likevel forskningsarbeid ved noen av museene. Et tiltak for å styrke forskningsarbeidet, kan være å i større grad søke å innlede samarbeid med, forskningsmiljøer i UH-sektoren og KUD-museer, gjerne i samarbeid med andre samiske museer. Andelen ansatte med doktorgrad i de samiske museene er relativt høy sammenlignet med post 70 museene.

De samiske museene deltar i få faglige nettverk utover det samiske nettverket, og deltar dermed også i få nettverksprosjekt. Aktiv deltagelse i faglige nettverksprosjekter kan bidra til å styrke museenes forskningskompetanse.

Forskningspublikasjoner ved de samiske museene

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Andre publiserte fagartikler		2		2	1	1	14	12	7
Forskningsartikler med fagfelleevaluering	2			1	4	0	2	2	4
Større publikasjoner	2	1	5	7	4	1	2	2	2

Formell forskerkompetanse ved de samiske museene

Feil! Ugyldig kobling. Veien videre

I det materialet vi har hatt tilgjengelig i vurderingsarbeidet fremgår det at de samiske museene i for stor grad mangler planverk og tydelige målsettinger som gjør det mulig å vurdere egen aktivitet opp mot egne målsettinger. Dette er felles for alle fagområdene. Det virker å også være noe svak fokus på sammenheng mellom fagområdene. Godt planverk for virksomheten, vil gjøre det lettere å sette seg mål og samtidig vurdere sin egen måloppnåelse for rapporteringsåret og gjøre vurderingsarbeidet

lettere og mer presist. Slike målsettinger vil også si noe om museets prioriteringer, hvilken rolle de ønsker å ta i samfunnet og hvordan de ønsker å arbeide innenfor fagområdene. Med tanke på mulig overføringsverdi, vil det være positivt at planverk publiseres på museenes nettsider.

Det er viktig at alle museene leverer statistikk slik at det er mulig å vurdere utviklingen innenfor de ulike fagområdene. Det må også avklares hvordan besøkstall skal rapporteres, for å sikre sammenlignbare tall mellom institusjonene. Dersom Sametinget ønsker at museene skal levere årsmelding og denne skal inngå i vurderingsgrunnlaget, vil det være en fordel at det utarbeides en mal for rapportering eller et rapporteringsskjema for å sikre at alle museene rapporterer på de samme områdene.

Det må også avklares og synliggjøres hvordan de samiske kultursentrene skal rapportere på museumsdriften. Slik det rapporteres nå kan det være vanskelig å skille ut det museumsfaglige arbeidet fra det øvrige arbeidet som senteret gjør.

Kulturrådet mener at årlig vurdering av de samiske museene bør skje samtidig og på samme måte som vurderingen av museene i det nasjonale museumsnettverket. Det innebærer at rapporteringsfrister og krav til rapportering må samordnes mellom Sametinget og Kulturdepartementet. En slik samlet vurdering vil føre til at behov synliggjøres og gir et felles kunnskapsgrunnlag for store deler av museumssektoren.

De enkelte museene

Tana og Varanger Museumssiida

Tana og Varanger Museumssiida er et konsolidert museum med administrasjon i Varangerbotn i Nesseby kommune. Museet består av de fire enhetene: Várjjat Sámi Musea/Varanger Samiske Museum med Ceavccageadje/Mortensnes kulturminneområde, Deanu Musea/Tana museum, Saviomusea/Saviomuseet i Kirkenes over den samiske kunstneren Jon Andreas Savio, og Ä'vv Saa'mi Mu'zei/Ä'vv Skoltesamisk museum i Sør-Varanger.

Tana og Varanger Museumssiida er organisert som en stiftelse og har som formål å bidra til at samisk identitet, språk og kulturtradisjoner dokumenteres, synliggjøres og utvikles. Museet har virksomhet i det nordsamiske og østsamiske språkområde. Ä'vv Skoltesamisk museum åpnet i 2017 og er det eneste som har hovedfokus på skoltesamisk kultur og språk.

Museet hadde i 2019 35 ansatte i 14 årsverk totalt fordelt på alle avdelinger.

Tana og Varanger Museumssiida finansieres med driftstilskudd fra Sametinget, kommunene Nesseby, Sør-Varanger, Tana og Finnmark fylkeskommune.

Formidling

I årsmeldingen oppgir museet at formidling er høyt prioritert, blant annet trekker de selv frem undervisningstilbud for skoleklasser ved Varanger Samiske Museum. Foruten utstillinger og arrangementer har museet i 2019 også jobbet med digital formidling: På slutten av 2019 ble det igangsatt arbeid med oppdatering og fornying av Digitalguiden, en app som har benyttet på Mortensnes kulturminneområde samt i basisutstillingen. I tillegg har museet publisert en rekke objekter på Digitalt museum.

Museet har en viktig rolle i arbeidet med å få satt Mortensnes kulturminneområde på UNESCOs tentative liste over verdensarvsteder. Det rådgivende organet ICOMOS gjennomførte befaringsammen med Riksantikvaren i august 2019, og Sametinget arbeider videre med revidering av søknaden.

Museet oppgir at 8 utstillinger var i drift i 2019, av disse var 4 nye. I tillegg har museet én vandretstilling i drift. Museet tilbyr egenstyrt formidling på flere utendørsområder. Disse besøkende telles ikke i dag. Museet oppgir at de ser på muligheten for å ta i bruk elektronisk telling.

I følge statistikkrapporteringen har museet i 2019 hatt 30 776 besøkende. Dette er en økning på 14 % fra foregående år. I årsmeldingen oppgir museet andre tall både for 2018 og 2019, og viser til en nedgang på over 2 000 besøkende. Kulturrådet forholder seg til de tall som er rapportert inn i statistikkjema levert til KUD hvor det fremkommer en økning i 2019.

Museet oppgir kontakt med NAV i forbindelse med språkopplæring gjennom arbeidstrening som et eksempel på museets arbeid med mangfold og integrering.

Tana og Varanger Museumssiida har en aktivitetsplan som også omfatter formidling, men har ikke en egen formidlingsplan for hele museet.

Av statistikken fremkommer det at foruten Tana Museum er alle avdelingene tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, men ingen av arenaene har tilrettelagt formidling for disse. Museets hjemmesider følger ikke DIFIs retningslinjer for universell utforming. Kulturrådet minner om at

offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten skal være universelt utformet, jf. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Samlingsforvaltning

Museet oppgir at samlingene inneholder kunst- og kulturhistoriske objekter, fotografier, farkoster, kulturhistoriske bygninger og arkivmateriale. Det er store avvik i innrapporterte tall fra 2019 sammenlignet med tidligere år. Dette tyder på feilrapportering, og det medfører at Kulturrådet ikke kan kommentere samlingsutviklingen.

Museet rapporterer at endringer i personale knyttet til samlingsforvaltning har gjort det vanskelig å kvalitetssikre statistikken som ble levert for 2019. Av statistikken fremgår det at museet ikke har noe planverk for samlingsforvaltning på plass. I årsmeldingen opplyser museet at det er opprettet en faggruppe som skal finne felles løsninger for samlingsforvaltningen i hele museet.

Museet arbeider med immateriell kulturarv innen duodji, fortellertradisjon og formidling av leu'dd/skoltesamisk joik.

Museet uttrykker bekymring for manglende magasinfasiliteter for samlingene sine, noe som også er et hinder for tilbakeføring av gjenstandene i Båastede-prosjektet og eventuell repatriering av andre gjenstander fra utenlandske museer.

Forskning og dokumentasjon

Museet oppgir å ha én ansatt med doktorgrad og to ansatte med autorisasjon som konservator NMF. Av statistikken fremkommer det at museet har hatt én større publikasjon og én fagartikkel i 2019. Disse er ikke fagfelleverdert.

Museet oppgir å ha to formaliserte FoU-samarbeid, blant annet med NINA Norsk institutt for naturforskning, hvor museet skal bidra til utarbeidelse av en utstilling om praksiser og kunnskaper knyttet til laks. Prosjektet er støttet av Forskningsrådet.

I 2018 fikk museet tilsagn på en søknad til det 3-årige museumsprogrammet «Samfunnsrolle, makt og ansvar» utlyst av Kulturrådet for prosjektet «Kofter på tvers av tida». Prosjektet setter søkelys på sammenhengen mellom samfunnsprosesser som fornorskning og revitalisering og bruk av kofter i et 100-års perspektiv.

Museet har forskningsplan som gjelder hele museet, men denne er ikke publisert på internett. Museet deltar i nettverket for Samisk kultur, Kunstnettverket og nettverket for Tradisjonshåndverk og bygningsvern.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Rapporteringen viser at Tana og Varanger Museumssiida jobber godt med formidling og forskning og dokumentasjon. Særlig virker arbeidet med forskning godt forankret, og det er positivt at museet har formaliserte FoU-samarbeid og deltar i nasjonale museumsnettverk. Museet forskningsplan bør publiseres på internett med tanke på potensiell overføringsverdi. Museet har ikke planverk for formidling og samlingsforvaltning, men rapporterer at dette arbeidet er igangsatt.

Museet oppgir ikke spesielle mål for mangfold og inkluderingsarbeid og Kulturrådet savner tydeligere målsettinger om hvordan museet kan tiltrekke seg nye målgrupper og jobbe med publikumsutvikling. Når det gjelder samlingsforvaltning ser Kulturrådet utfordringene som museet

selv peker på. Derfor vurderes det som positivt at museet jobber aktivt for å styrke forvaltningsarbeidet ved alle arenaene.

RiddoDuottarMuseat

RiddoDuottarMuseat (RDM) er en stiftelse. RDM drifter fire kulturhistoriske museer og forvalter Sametingets kunstsamling. RDM har vedtaksført at samisk er hovedspråket i organisasjonen. Ansatte ved Porsanger Museum bruker tre språk i det daglige arbeidet: norsk, kvensk og samisk. Hovedadministrasjon i RDM har kontor ved De Samiske Samlinger i Karasjok. RDM består av følgende avdelinger: Jáhkovuona mearrasámi musea/Kokelv sjøsamiske museum, Porsáנגgu musea/Porsanger museum, Sámiid Vuorká-Dávvirat/De samiske samlinger, Guovdageainnu gilišillju/Kautokeino bygdetun, og Dáiddamagasiidna/Kunstmagasinet i Karasjok.

Museet hadde i 2019 10 faste årsverk, i tillegg er det rapportert om 2,5 årsverk midlertidig engasjerte og en engasjert gjennom arbeidsmarkedstiltak. RDM mottar driftstilskudd fra Sametinget, Troms og Finnmark fylkeskommune og kommunene.

Formidling

Museet rapporterer at de jobber med samisk kultur fra flere områder og tar i bruk virkemidler for å involvere grupper av unge på tvers av landegrensene. Museet oppgir også at de har fokus på arbeid med immateriell kulturarv. Kulturrådet savner imidlertid en mer utførlig beskrivelse av formidlingstiltakene.

Av statistikken fremgår det at åtte av totalt 13 utstillinger var nye og museet hadde to vandreutstillinger i drift. I 2019 hadde museet 16 ulike møter og foredrag. Totalt besøkstall er 13 088, en økning på hele 40 % fra 2018.

Alle avdelingene i RDM jobber med digitalisering, og har lansert VAPPUS som er en applikasjon som guider besøkende på museenes friluftsområder. Med Vappus kan det føres statistikk på antallet besøkende også ved friluftsmuseene. Til dette arbeidet har RDM fått tilskudd fra Kulturrådets utviklingsprogram for kulturinstitusjoner.

Museet har også i 2019 hatt en rekke forespørsler og henvendelser vedrørende samarbeidet med Nordnorsk kunstmuseum fra 2017 om prosjektet Sámi Dáiddamusea. Det var et tverrfaglig samarbeid mellom et norsk kunstmuseum og et samisk museum som har blitt anerkjent som banebrytende og innovativt. Prosjektet var et eksempel på avkoloniserende museumspraksis og RiddoDuottarMuseat har mottatt flere henvendelser fra masterstudenter i forbindelse med prosjektet.

Museet opplyser at det har plan for formidling, men den er ikke publisert på museets nettside. Av statistikken fremkommer det at foruten Kokelv sjøsamiske museum er alle avdelingene tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, og det er tilrettelagt formidling ved disse. Museets hjemmesider følger ikke DIFIs retningslinjer for universell utforming. Kulturrådet minner om at offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten skal være universelt utformet, jf. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Samlingsforvaltning

Museet rapporterer å ha alle planverk på plass. RiddoDuottarMuseat forvalter kunst-, natur- og kulturhistoriske samlinger, samt en stor fotosamling, farkoster, kulturhistoriske bygninger,

arkivmateriale, kulturlandskap og hageanlegg. Det jobbes med immateriell kulturarv innen duodji, muntlige tradisjoner og uttrykk, sosiale skikker og tradisjoner.

Museets samlinger er i sin helhet publisert i svært liten grad. Årsmeldingen viser at museet jobber med revisjon av registreringen av samlingene.

Museet rapporterer at etterspørselen etter lån av samisk kunst fra samlingen har fortsatt å øke, noe som ikke kommer fram i statistikkrapporteringen til KUD. Ett av de største utlån var til utstillingen «Historier. Tre generasjoner samiske kunstnere» ved Dronning Sonjas Kunststall i Oslo. RDM bidro også med kulturhistoriske gjenstander og kunst til utstillinger i Frankfurt, Madrid, og Anchorage i Alaska. Årsmeldingen viser en tilvekst av kunst på 21 verk, som museet ikke har rapportert om i statistikken.

Museets oppbevaringsforhold er tilfredsstillende for alle samlingene og 38 % av den naturhistoriske samlingen oppbevares under svært gode forhold. RDM får tilbakeført 734 gjenstander gjennom Bååstede-prosjektet.

Museet har tatt en aktiv rolle i implementering av samisk terminologi i DigitaltMuseum. Dette vurderes som positivt da det har stor betydning for alle de samiske museene.

Forskning og dokumentasjon

Av statistikken fremgår det at museet har publisert én forskningsartikkel med fagfellevurdering og én annen fagartikkel. Museet har én ansatt med doktorgrad. Det opplyses ikke om deltakelse i faglige nettverk og FoU-arbeid. Museet har ikke forskningsplan.

I museets årsmelding kommer det fram at museet har bidratt som veileder til en masterstudent hovedoppgave i konserveringsfaget ved UiO på bruken av tradisjonell samisk kunnskap i konserveringssammenheng.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Rapporteringen viser at museet arbeider godt med formidling og samlingsforvaltning, mens forskning og dokumentasjon har lavere prioritet. Det vurderes som positivt at museet har planverk på plass, men det mangler egen plan for forskning. Kulturrådet anbefaler at det utarbeides forskningsplan ved RidduDuottarMuseet.

Museet har de senere år hatt fokus på oppbygging av organisasjonen og viser til en positiv utvikling der fokuset har vært orientert rundt å gjøre hverandre sterkere innad i organisasjonen. Det er også positivt at museet har tatt en aktiv rolle i implementering av samisk terminologi i DigitaltMuseum. Museets rapportering er mangelfull på enkelte områder og det gjør det vanskelig å vurdere aktiviteten. Kulturrådet savner tydeligere målsettinger rundt museets samfunnsrelevans og hvordan museet arbeider mot ulike målgrupper.

Senter for Nordlige folk

Senter for Nordlige folk AS er et samisk kulturhus og urfolkssenter med nordområdene og Sápmi som arbeidsområde. Sentret er etablert som et aksjeselskap og rommer i dag museum, språksenter, bibliotek og utstillingslokaler. I tillegg er Sametinget, NRK Sápmi, Riddu Ridđu Festivála, Samisk

språksenter og Samisk bibliotekjeneste lokalisert på senteret. Samtidsmuseet for nordlige folk utgjør museumsdriften ved senteret.

Senter for Nordlige folk har ikke levert statistikk for 2019 til KUD. Det foreligger derfor ingen datagrunnlag for vurdering av organisasjonen, og det gjør det vanskelig for Kulturrådet å tallfeste og sammenligne Senter for Nordlige folk med de andre samiske museene.

I årsmeldingen beskriver senteret sine ambisjoner om å være en sentral kunnskapskilde for sjøsamisk kultur. I tillegg ønsker senteret å spille en viktig rolle i den nasjonale nordområdestrategien med særlig ansvar for formidling av kunnskap om nordlige folk. Museets ansvar dekker nordlige Midt-Troms og Nord-Troms.

Formidling

Museet har én basisutstilling, «mii», med fokus på identitetsutforming og levemåter i regionen. Museet rapporterer også om flere gjennomførte utstillinger i 2019, blant annet: «Kvinner i Nord-Troms: Alltid sysselsatt», «En usunget sang», «Kråkesølv i samisk klestradisjon» og en utstilling under Riddu Riđđu Festivála.

Museet har fokus på digitalisering og tilgjengeliggjøring av sjøsamisk kulturarv med kunnskapsportalen nordligefolk.no som formidlingsarena.

Museet har bidratt med ressurser innenfor kunnskapsformidling til kultur- og reiselivet i regionen. Språk er et av satsingsområdene som museet mener krever ekstra tilskudd, men det mangler presisering av hvilke andre relevante, samfunnsaktuelle tema museet ønsker å formidle.

Museet mangler formidlingsplan, og museets rapportering for 2019 gir ikke grunnlag for en mer helhetlig vurdering av formidlingsvirksomheten.

Samlingsforvaltning

Museets samlingsforvaltning er ufullstendig beskrevet i rapporteringen, og det er heller ikke levert statistikkjema til KUD. Dette gjør det vanskelig for Kulturrådet å foreta en helhetlig vurdering av samlingsforvaltningen. Kulturrådet er kritisk til at omfanget og tilstanden til samlingene ikke kan dokumenteres, siden det oppgis at museet har gjenstander og arkivmateriale.

Forskning og dokumentasjon

Senter for Nordlige folk mangler forskningsplan, og forskningsvirksomhet er ikke nærmere beskrevet i rapporteringen. Museet har heller ikke på dette området levert statistikk til KUD, noe som gjør det vanskelig for Kulturrådet å foreta en helhetlig vurdering av museets forskningsarbeid.

Blant FoU-samarbeid nevnes det partnere fra UiT, Samisk Høgskole og andre uten at tiltakene beskrives nærmere.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Rapporteringen viser at Senter for Nordlige folk arbeider tilfredsstillende med formidling. At museet rapporterer om deltagelse i nettverksprosjekter med UHI-sektor nasjonalt og internasjonalt er

positivt, selv om nærmere beskrivelse av dette mangler. Kulturrådet etterlyser planverk og målsetninger for formidling, forskning og samlingsforvaltning.

Kulturrådet ber om at Senter for Nordlige folk i fremtiden sender inn statistikkskjema. Det vil sikre at Kulturrådet kan gjøre en grundigere vurdering av museets arbeid, og er spesielt viktig for å dokumentere situasjonen for samlingsforvaltningen ved museet.

Várdobáiki AS

Aksjeselskapet Várdobáiki AS er et samisk kultursenter som jobber for å videreføre og forvalte samisk språk, historie, kultur og samfunnsliv i regionen. Kultursenteret er delt inn i seks avdelinger: kultursenter, språksenter, museum, barnehage, helse og eiendom.

Museumsavdelingen, Várdobáiki Museumssiida, er i en etableringsfase med nye publikumsarealer som er ferdigstilt i 2020 på Evenskjer i Skånland kommune. Museet har fra før ansvar for drift av Gállogieddi samiske friluftsmuseum i Evenes, og drifts- og fagansvar for Vilgesvárre boplass. Museets publikumsaktivitet i 2019 har vært konsentrert rundt disse to arenaene. Totalt hadde museet 1022 besøkende i 2019, en økning på 28 % fra 2018.

Senteret tilhører det nordsamiske språkområde med både markesamisk, reindriftssamisk og sjøsamisk kultur, og har museumsvirksomhet i Nordre Nordland og Sør-Troms.

Museet har i 2019 hatt 2,4 lønnede årsverk fordelt på en museumsleder i full stilling, et engasjement for en fagkonsulent innen museum i 80 %, samt en vaktmesterstilling i 20 % knyttet til friluftsmuseet. De resterende 40 % er museumsverter til friluftsmuseet.

Várdobáiki finansieres med driftstilskudd fra Sametinget, Nordland fylkeskommune og Troms fylkeskommune.

Formidling

Museet oppgir å ikke ha formidlingsplan, men en plan for formidlingstiltak rettet mot barn og unge. Denne er ikke publisert på internett. Senteret leverer to aktivitetsrapporter for 2019. Den ene knyttet til museum og en egen for kulturhus. Noen av tiltakene er oppført i begge aktivitetsrapportene. Aktivitetsrapport for boplassen på Vilgesvárre kommer i tillegg til dette.

I aktivitetsrapporten for Várdobáiki museum er det oppført syv arrangement og åtte faglige prosjekter. Blant arrangementene var åpen dag, omvisninger, flere historieseminarer og historiske foredrag. Blant de faglige prosjektene nevnes kulturminneregistreringer og dokumentasjonsprosjekter, restaureringstiltak og kurs.

Formidlingsaktiviteten var i 2019 konsentrert rundt Gállogeddi friluftsmuseum. Museet jobber med å etablere en ny utstilling i de nye lokalene på Evenskjer. Utstillingen Foto & fortellinger laget av Várdobáiki turnerte på skoler i Midt-Troms i 2019 som en del av den kulturelle skolesekken.

Museet rapporterer at formidlingsarbeidet har et flerkulturelt perspektiv og at det drives en aktiv formidling til både majoritets- og minoritetsbefolkning.

Det er noe uklart hvordan senteret skiller museumsaktiviteter fra kultursenteraktiviteter i rapporteringen, og hvorvidt tall for Vilgesvárre boplass er med i rapporteringen. Det kan se ut som

om museumsaktiviteter i enkelte tilfeller er rapportert som kultursenteraktiviteter, noe som påvirker museets besøkstall.

Av statistikken fremkommer det at de to formidlingsarenaene og formidlingen ved disse ikke er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Museets hjemmesider følger ikke DIFIs retningslinjer for universell utforming. Kulturrådet minner om at offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten skal være universelt utformet, jf. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Samlingsforvaltning

Museet oppgir å ha planer for sikring, registrering og katalogisering av gjenstander, men ikke for innsamling, bevaring eller digitalisering. I museets samlinger inngår kulturhistoriske gjenstander, en stor fotosamling, kulturhistoriske bygninger og arkivmateriale. Museets arbeid med immateriell kulturarv består av blant annet: kvinnekultur før moderniseringen, mestring av mansrollen, samiske stedsnavn, formidling av kristen tro og praksis i samisk kultur, samfunnsengasjement i nær fortid i samisk kultur, og kurs i tradisjonelt byggeteknisk håndverk i samarbeid med Sametinget og Riksantikvaren. Museet har bygningsvern som et satsningsområde og er involvert i flere restaureringsprosjekter eksternt og har holdt kurs i lafting.

Store deler av museets kulturhistoriske gjenstander er registrert, digitalisert og publisert, et arbeid det har vært fokus på i 2019. Museet rapporterer om gode oppbevaringsforhold for fotosamlingen. For de kulturhistoriske gjenstandene opplyser museet at ca. 70 % er tilfredsstillende oppbevart. Hovedhuset på Gállogieddi friluftsmuseum fikk omfattende vannskader vinteren 2018 som har ført til at bygningen vil ha behov for større reparasjoner.

Gjennom Bååstede prosjektet har Várdobáiki fått formell tilbakeføring av 31 gjenstander som fortsatt ligger på Norsk folkemuseum. Gjenstandene tilbakeføres når det er etablert forsvarlige oppbevaringsforhold i tråd med de kravene som stilles for tilbakeføring.

Forskning og dokumentasjon

Museet har én ansatt med doktorgrad. Av statistikken fremgår det at museet har publisert én fagartikkel i 2019. I aktivitetsrapporten oppgir museet å ha deltatt på flere fagkonferanser og bidratt med innlegg. Museet rapporterer ikke om formalisert FoU-samarbeid, men deltar aktivt i annet nettverksarbeid. Museet har ikke forskningsplan.

I oversikten over faglige prosjekter nevnes flere dokumentasjonsprosjekter for immateriell kulturarv. Blant annet ble disse prosjektene fullført i 2019:

- «Samisk ytringsfrihet og samfunnsengasjement» skal dokumentere, synliggjøre, ta vare på og formidle nær samisk politisk og kulturell fortid i Nordre Nordland/Sør-Troms. Prosjektet fikk støtte av Kulturrådets samfunnsrolleprogram i 2016.
- «Det levende Guds ord» som er en systematisk dokumentasjon og formidling av læstadiansk tro og praksis. Prosjektet gjennomføres med mål å skulle bidra til en del av den første permanente utstillinga på Várdobáiki museum. Prosjektet er støttet av Sametinget.
- «Mestring av markesamisk mansrolle» har som mål å gjøre en systematisk registrering og dokumentasjon av fortellinger, knyttet til menns liv blant den markesamiske befolkningen i Sør-Troms/Nordre Nordland. Prosjektet er støttet av den norske UNESCO-kommisjonenens midler til immateriell kulturarv.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Várdobáiki står på terskelen til en ny hverdag med de nye formidlingslokalene på Evenskjer. Dette vil antagelig på sikt styrke alle de museumsfaglige områdene ved museet, og i beskrivelser av arbeidet med nybygget kommer dette frem som en klar målsetning for senteret. Kulturrådet oppfordrer Várdobáiki samiske senter til å tydeliggjøre arbeidet med museumsfaglige oppgaver videre i denne prosessen.

Rapporteringen viser at Várdobáiki museum i 2019 har jobbet godt formidling. Arbeidet med forskning er faglig godt forankret, og det er positivt at museet har fokus på immateriell kulturarv. Museet er en liten organisasjon og kan med fordel søke å inngå samarbeid med UHI-sektoren for å styrke sitt forskningsarbeid, eventuelt i samarbeid med andre samiske museer.

Museet oppgir ikke spesielle mål for mangfold og inkluderingsarbeid og Kulturrådet savner tydeligere målsettinger om hvordan museet kan tiltrekke seg nye målgrupper og jobbe med publikumsutvikling.

Árran – Julevsáme guovdásj/Lulesamisk senter

Árran er en stiftelse med formål å sikre, utvikle og videreføre lulesamisk kultur, språk og samfunnsliv. Árran har samisk museumsansvar for lulesamisk og pitesamisk område i nordlige og midtre deler av Nordland, og er lokalisert til Drag i Hamarøy kommune.

Museumsvirksomheten er integrert som en egen avdeling i senterets virksomhet, og hadde i 2019 seks årsverk, i tillegg til 0,5 stilling som midlertidig engasjert. Museet har fellestjenester med øvrige virksomheter på senteret, som lønn, renhold og andre driftsmessige forhold. I tillegg til museumsvirksomhet er det også språksenter og fjernundervisning på senteret. Leietakere er blant annet Sametinget, Nord universitet og NRK Sápmi. Totalt antall museumsbesøk i 2019 var 1050, en nedgang på 28 % fra 2018.

Árran finansieres med driftstilskudd fra Sametinget og har ingen fast regional finansiering.

Formidling

Deler av museets basisutstilling har vært nedstengt i 2019 på grunn av ombygging for å få på plass nytt magasin. Museet hadde sommeråpent 15. juni -15. august med 331 besøkende. Det er betydelig lavere enn et normalår. Av statistikken fremkommer det at én av totalt to utstillinger var nye og at formidlingen og arenaen er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Museets hjemmesider følger DIFIs retningslinjer for universell utforming.

Som et ledd i museets arbeid med mangfold og integrering har Árran utviklet kurspakken Samisk kulturforståelse. Den er gjennomført for tilsatte i offentlig virksomhet som et ledd i prosjektet Jasska – tillitsbygging. Prosjektet er finansiert av KMD i forbindelse med overgrepssakene i Tysfjord. Rundt 900 offentlig ansatte i Ofoten og Salten har fått kompetanseheving om samisk kultur og språk og om kultursensitivitet i møte med samisk befolkning. Ansatte ved museet bidro som foredragsholdere, og i tillegg ble fagpersoner fra bl.a. Nord Universitet og Várdobáiki samiske senter innleid for å bistå.

Museets ansatte bidrar til formidling gjennom en rekke foredrag og undervisningstilbud på ulike seminarer og konferanser, i tillegg til undervisning ved Nord universitet. Museet opplyser at det har

vært gjennomført 29 faglige prosjekt og 18 ulike arrangement i 2019. Museet har ikke formidlingsplan.

Samlingsforvaltning

Museet forvalter kunst- og kulturhistoriske objekter, fartøy, fotosamling samt arkivmateriale. Innenfor immateriell kulturarv oppgir museet at de har et pågående arbeid med duodji.

Museet opplyser om stort etterslep på registrering og digitalisering.. Museet rapporterer at de har gode oppbevaringsforhold for kunsthistoriske gjenstander og for foto. I museets årsmelding opplyses det at magasinet er under ombygging for å kunne oppfylle kravene som stilles i Bååstede-avtalen, og at det bygges eget kunstmagasin som vil bedre forholdene for kunstsamlingene. Museet har i 2019 mottatt en stor gave på rundt 10 000 verk fra kunstneren Hans Ragnar Mathisen. Behovet for bedre magasin er derfor stort.

I statistikken fremkommer det at museet ikke har noe planverk på plass.

Museet har videreført prosjektsamarbeidet Samlingsforvaltning i Nordland som er et samarbeid med Nordlandsmuseet, Helgeland museum, Museum Nord, Norsk Luftfartsmuseum, Narviksenteret og Nordland fylkeskommune.

Forskning og dokumentasjon

Av statistikken fremgår det at museet har publisert én større publikasjon og én forskningsartikkel med fagfelleevaluering. I tillegg er det produsert seks publikasjoner. Museet rapporterer om deltakelse i tre formaliserte FoU-samarbeid, blant annet sammen med flere svenske museer. Museet deltar ikke i faglige museumsnettverk utover det samiske nettverket. I tillegg deltar museet i to regionale museumsnettverk: Samlingsforvaltning Nordland og Privatarkivnettverk for Nordland. Fire ansatte har utdanning tilsvarende mastergrad/hovedfag og én ansatt har doktorgrad.

Árran utgir hvert år i desember det populærvitenskapelige tidsskriftet Bårjås. I 2019 kom den 19. utgaven.

Árran deltar i flere dokumentasjonsprosjekt:

- I prosjektet Viesso duobddága/levende landskap. deltar Árran som norsk part i et Interreg-prosjekt som varer i perioden 2018-2020. Prosjektets mål er å øke kunnskapen om det lulesamiske området som et felles, sammensatt landskap i Sverige og Norge – og formidle denne kunnskapen som grunnlag for opplevelser og naturbasert reiseliv.
- Prosjektet Anna i Makkvatn skal formidle livshistorien til den samiske flyktningelosen Anna Pedersen (Anna i Makkvatn) gjennom en tursti langs en gammel ferdselsvei og flyktningerute, samt utvikle tuftene på gården Makkvatn i Hamarøy som et turmål.

- Árran igangsatte i 2019 et nytt forskningsprosjekt om sanking, stedsnavn, språk og fortellinger i Tysfjord - Making knowledges visible. Hovedfokus er å kartlegge sankingspraksiser i kystsamiske områder. Det er et treårig prosjekt i samarbeid med Samisk Høgskole, Mearrasiidá og Norsk institutt for naturforskning.

I museets aktivitetsrapport fremkommer det at det arbeides for å få kompetanseheving i samisk språk for de ansatte. Bruk av samisk har økt det siste året, men fremdeles er det norsk som dominerer. I tillegg har museet påbegynt arbeidet med å utarbeide formidlingsplan for Bååstede, samt planlegge

utstilling av gjenstandene. Utfordringene fremover er i stor grad knyttet til driftsfinansiering, som museet mener er for lav. Museet har ikke forskningsplan.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Rapporteringen viser at Árran jobber spesielt godt med forskning og dokumentasjon og at dette arbeidet har gode koplinger til formidling. Mangfold og inkludering er en tydelig del av museets formidlingsarbeid og museet har tatt en tydelig og viktig rolle i «Tysfjord-prosjektet». Kulturrådet savner likevel tydeligere målsettinger om hvordan museet kan tiltrekke seg nye målgrupper og jobbe med publikumsutvikling. Kulturrådet vil anbefale museet å utarbeide planverktøy for alle de museumsfaglige områdene.

Saemien Sijte

Saemien Sijte er organisert som en stiftelse med et nasjonalt museums- og nettverksansvar over det sørsamiske området. Saemien Sijte er også et kultursenter og leier ut lokaler til Sametinget, Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag og Duodjeinstituhtta (samisk husflid). Saemien Sijte har 7,56 årsverk (10 i faste stillinger) og finansieres med tilskudd fra Sametinget og Trøndelag fylkeskommune.

Saemien Sijte fikk høsten 2018 bevilget tilskudd til å bygge et nytt museumsbygg i Snåsa kommune.

Formidling

Museet rapporterer om at de har formidlingsplan, men den er ikke publisert på museets nettside. Det meldes om en prosess med formidlingstiltak som på sikt vil bidra til utvikling av en basisutstilling i det nye museet. Museet har tre vandretstillinger i drift.

Besøkstallet i 2019 var 1 772. Det ser ut til at besøkstall for 2018 ikke er rapportert. Dermed er det ikke mulig å si noe om endring.

Kulturrådet skulle gjerne sett en nærmere omtale av satsing på utvalgte målgrupper, samt utfyllende beskrivelse av formidlingsaktivitet. Museet oppgir at arbeid med å utarbeide strategi for mangfold og inkludering er igangsatt.

Av statistikken fremgår det at det formidles på én arena og den er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne og det samme er formidlingen. Museets oppgir ikke hvorvidt deres hjemmesider følger DIFIs retningslinjer for universell utforming. Kulturrådet minner om at offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten skal være universelt utformet, jf. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Samlingsforvaltning

Museet rapporterer å ha alle relevante planverk på plass bortsett fra innsamlingsplan. Museet forvalter kunst- og kulturhistoriske gjenstander, en fotosamling, kulturhistoriske bygninger, arkivmateriale og en farkost. Museet oppgir arbeid med immateriell kulturarv, men gir ikke nærmere beskrivelse av dette.

Museet har ifølge rapportering registrert alle kunst- og kulturhistoriske objektene, samt de kulturhistoriske bygningene i samlingene sine. Hele den kulturhistoriske samlingen er i tillegg

digitalisert. Kunstsamlingen er ikke publisert, mens over halvparten av de kulturhistoriske objektene er publisert. En liten del av fotosamlingen er registrert, digitalisert og publisert. Museets samlinger rapporteres å oppbevares under tilfredsstillende eller svært gode oppbevaringsforhold.

Forskning og dokumentasjon

Av statistikken fremgår det at museet i 2019 ferdigstilte to forskningsartikler som begge er fagfellevurdert. Det fremgår også at egen forsknings- og fagkompetanse består av to ansatte med doktorgrad. Videre fremgår det at de ikke deltar i formaliserte FoU-samarbeid eller museumsnettverk.

Museet rapporterer om deltagelse i prosjekter ledet av andre (bl.a. Interreg-prosjekter) uten at samarbeidspartnere konkretiseres. Spesielt legges det vekt på å styrke historieskrivningen i ansvarsområdet. Saemien Sijte mangler forskningsplan. For å styrke forskningsaktiviteten anbefales det at museet utarbeider forskningsplan.

Oppsummering av museumsfaglige vurderinger

Rapporteringen viser at Saemien Sijte arbeider spesielt godt med samlingsforvaltning, og kan vise til planverk og en aktiv forvaltningsvirksomhet. Det høye antallet gjenstander som har gode oppbevaringsforhold oppfattes som særlig positivt.

Kulturrådet savner mer utfyllende beskrivelse av museets relevans i samfunnet og omtale av tiltak rettet mot spesielle målgrupper. Kulturrådet anbefaler museet å utarbeide planverk innenfor formidling og forskning.